

Rapport

Klacht

Verzoeker klaagt over de wijze waarop de Dienst Wegverkeer (RDW) bij brieven van 27 maart 2008 en 17 oktober 2008 heeft gereageerd op zijn informatieverzoek van 20 maart 2008.

Beoordeling

Algemeen

Voor een auto, motor, bromfiets of een aanhangwagen van meer dan 3500 kilo moet degene op wiens naam het kenteken staat (verder: de kentekenhouder) aan een aantal voertuigverplichtingen voldoen. Zo moet voor een auto die ouder is dan drie jaar een geldige APK aanwezig zijn en moet elk voertuig tegen wettelijke aansprakelijkheid verzekerd zijn. Daarnaast moet voor een auto, motor of aanhangwagen, tot deze 25 jaar oud is, motorrijtuigenbelasting worden betaald.

Als aan één van de voertuigverplichtingen niet wordt voldaan, is dat strafbaar.

De Dienst Wegverkeer (RDW) beheert het kentekenregister, het verzekeringsregister en het APK-register. Door registervergelijking kan de RDW vaststellen of door de kentekenhouder voor een bepaald kenteken aan de voertuigverplichtingen is voldaan.

Bevindingen

1. Verzoeker kocht op 20 december 2006 bij een autobedrijf een tweedehands auto. Tijdens de rit naar verzoekers huis raakte de auto defect als gevolg van een kapotte koppakking. Aangezien de verkoper de auto niet wilde terugnemen werd de koopovereenkomst door de kantonrechter bij vonnis van 16 november 2007 ontbonden.
2. De uitspraak van de kantonrechter hield niet automatisch in dat de tenaamstelling van het kenteken in het kentekenregister werd aangepast. Voor overschrijving van het kentekenbewijs had verzoeker de medewerking nodig van het autobedrijf. Aangezien dit bedrijf hieraan niet zijn medewerking verleende, bleef verzoeker geregistreerd staan als kentekenhouder.
3. Verzoeker verzocht vervolgens de RDW bij brief van 10 december 2007 om de tenaamstelling van het kenteken in het Kentekenregister te laten vervallen.
4. De RDW weigerde hieraan mee te werken. In zijn beschikking van 21 december 2007 merkte de RDW onder meer op:

"...(Het betreft een onderling geschil; N.o.) tussen u en (de verkoper; N.o.), van wie u het voertuig heeft gekocht en die niet bereid was het voertuig terug te nemen, nadat was gebleken dat het voertuig niet deugde. De koopovereenkomst is inmiddels door de rechter ontbonden en (de verkoper; N.o.) dient er voor te zorgen dat het voertuig weer in hun bedrijfsvoorraad wordt overgeschreven. Dergelijke situaties dienen civielrechtelijk te worden opgelost..."

5. Verzoeker was het niet eens met deze beslissing en diende een bezwaarschrift in. De RDW verklaarde het bezwaarschrift bij beschikking van 26 februari 2008 ongegrond en lichtte die beslissing als volgt toe:

"... De RDW laat de tenaamstelling op grond van artikel 40 van het Kentekenreglement (hierna: Kr.) vervallen verklaren wanneer aannemelijk is gemaakt dat de verzoeker ten onrechte als eigenaar/houder is geregistreerd én wanneer de in het Kr. verplicht voorgeschreven procedures niet meer kunnen worden gevolgd (zie Achtergrond). U heeft onvoldoende aannemelijk gemaakt dat de voorgeschreven procedures niet meer kunnen worden gevolgd. Er is in onderhavig geval sprake van een onderling geschil tussen u en de (verkoper; N.o.). Voor zover de (verkoper; N.o.) weigert mee te werken aan het wijzigen van de tenaamstelling, kunt u middels een civielrechtelijke procedure de overschrijving van het betreffende voertuig (onder dwangsom) afdwingen bij de kantonrechter. Hiermee kunnen de voorgeschreven procedures nog worden gevolgd..."

6. In reactie op deze beslissing deelde verzoeker de RDW op 20 maart 2008 schriftelijk mee dat hij het niet eens was met de beslissing van de RDW. Verzoeker was daarom bezig met het opstellen van een beroepschrift. Omdat hem een aantal door de RDW aangevoerde argumenten niet duidelijk was, verzocht hij de RDW om een nadere uitleg. Verzoeker wilde graag van de RDW weten welke 'verplicht voorgeschreven procedures' de RDW precies bedoelde omdat in artikel 40 lid 2 van het Kentekenreglement geen procedures worden vermeld. Ook vroeg hij de RDW om hem te vertellen waar precies was geregeld dat hij zowel 'ten onrechte als eigenaar/houder moest zijn geregistreerd' als ook de 'in het Kentekenreglement verplicht voorgeschreven procedures' moest hebben gevolgd.

7. Bij brief van 27 maart 2008 deelde de RDW verzoeker mee dat men niet op zijn verzoek kon ingaan omdat de RDW niet de aangewezen instantie was om hem bij te staan bij zijn beroepsprocedure.

8. Verzoeker wendde zich vervolgens op 9 juli 2008 tot de Nationale ombudsman. In een aanvullend schrijven van 17 juli 2008 merkte hij onder meer op dat hij had afgezien van het instellen van beroep. Verder gaf hij aan het niet eens te zijn met de handelwijze van de RDW in het bijzonder wat betreft het niet beantwoorden van de door hem in zijn brief van 20 maart 2008 gestelde vragen.

9. Na interventie door de Nationale ombudsman ging de RDW in zijn brief aan verzoeker van 17 oktober 2008 nader in op de door verzoeker in zijn brief van 20 maart 2008 gestelde vragen. De RDW deelde verzoeker onder meer het volgende mee:

"U heeft gevraagd om een nadere uitleg van de beslissing op bezwaar.

In artikel 40 lid 2 van het Kentekenreglement is opgenomen dat de RDW over gaat tot het doen vervallen van de tenaamstelling, indien hiervoor naar het oordeel van de RDW voldoende gronden aanwezig zijn.

Deze gronden zijn reeds aangegeven in de beslissing op het bezwaar. De RDW laat de tenaamstelling namelijk vervallen op grond van artikel 40 lid 2 van het Kentekenreglement, wanneer aannemelijk is gemaakt dat verzoeker ten onrechte als eigenaar/ houder is geregistreerd en wanneer de in het Kentekenreglement voorgeschreven procedures niet meer kunnen worden gevolgd. Deze verplicht voorgeschreven procedures zijn genoemd in de artikelen 26 tot en met 33 van het Kentekenreglement. Dit zijn procedures die verplicht dienen te worden gevolgd wanneer een voertuig wordt overgedragen.

Deze gronden (als bedoeld in artikel 40 lid 2) zijn ter beoordeling aan de RDW. Er moet gelet op het bovenstaande enerzijds sprake zijn van een betwist houderschap en anderzijds moeten de expliciet voorgeschreven procedures als bedoeld in de artikelen 26 tot en met 33 van het Kentekenreglement niet langer gevolgd kunnen worden. Dit zijn interne criteria van de RDW. De artikelen genoemd in het Kentekenreglement kunt u raadplegen bijvoorbeeld op het internet. Het overige zijn zoals aangegeven interne criteria. Ik kan u derhalve hier geen kopie van doen toekomen."

10. Verzoeker nam geen genoegen met deze reactie omdat de RDW hem verwees naar artikelen die volgens hem geen betrekking hadden op zijn situatie. Verzoeker merkte in dit verband op dat hij na het vonnis van de kantonrechter geen eigenaar meer was van de auto, maar toch in het kentekenregister als zodanig stond ingeschreven. Verzoeker had daarom ook niet gevraagd om een wijziging of overdracht van de tenaamstelling van het kentekenbewijs maar om beëindiging van de tenaamstelling. Verzoeker vroeg zich af hoe hij als particulier een beroepschrift kon opstellen als hij van de RDW niet precies te horen kreeg op basis van welke wet- en regelgeving zijn verzoek om beëindiging van de tenaamstelling in het Kentekenregister werd afgewezen.

11. In reactie op de klachtformulering merkte de RDW op dat verzoeker zelf had aangegeven dat hij bezig was met het opstellen van een beroepschrift. De RDW handhaafde dan ook het standpunt dat het beantwoorden van de vragen van verzoeker zou neerkomen op het verlenen van rechtshulp. Daarnaast gevraagd deelde de RDW de Nationale ombudsman mee dat in artikel 26 van het Kentekenreglement de wijziging van de tenaamstelling in geval van overdracht tussen particulieren staat vermeld. In artikel 27 van het Kentekenreglement staat de wijziging van de tenaamstelling van de overdracht van

het voertuig ten behoeve van een bedrijfsvoorraad vermeld.

Beoordeling

12. Het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking houdt in dat bestuursorganen burgers met het oog op de behartiging van hun belangen actief en desgevraagd van adequate informatie voorzien.

13. Verzoeker gaf in zijn brief aan de RDW van 20 maart 2008 onder meer aan dat het hem niet duidelijk was op grond van welke argumenten de RDW zijn bezwaarschrift had afgewezen. Verzoeker had deze nadere onderbouwing nodig in verband met een door hem op te stellen beroepschrift. De RDW wees het verzoek van verzoeker af met als argument dat de RDW niet de aangewezen instantie was om verzoeker bij te staan bij beroepsprocedures.

14. Onderscheid dient te worden gemaakt tussen het verlenen van rechtsbijstand enerzijds en het verschaffen van duidelijkheid over het eigen handelen anderzijds. Onder het verlenen van rechtsbijstand wordt verstaan het met inhoudelijke raad en daad bijstaan van burgers bij het verweer tegen de beslissingen van overheidsinstanties. Dat kan niet van de RDW worden verlangd. Daarentegen kan wel van de RDW worden verlangd dat hij desgevraagd kennelijke onduidelijkheden in de eigen beschikkingen wegneemt en uitleg geeft over de onderliggende relevante wet- en regelgeving. Door verzoeker niet de door hem verlangde duidelijkheid te verschaffen heeft de RDW in strijd gehandeld met het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking. Verzoeker werd daardoor gehinderd in het formuleren van grieven tegen de besissing. Hij heeft er uiteindelijk van afgezien beroep in te stellen bij de rechtbank.

15. Ook in zijn brief van 17 oktober 2008 vermeldde de RDW niet expliciet welke procedure voor wat betreft beëindiging van tenaamstelling van het kentekenbewijs volgens de RDW op verzoeker van toepassing was. Ook daarmee heeft de RDW niet voldaan aan het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de Dienst Wegverkeer (RDW) te Zoetermeer, is gegrond wegens schending van het beginsel van actieve en adequate informatieverstrekking.

Onderzoek

Op 17 juli 2008 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer W. te Nijmegen, met een klacht over een gedraging van de Dienst Wegverkeer (RDW) te Zoetermeer.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de Algemeen Directeur van de Dienst Wegverkeer, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de Algemeen Directeur van de Dienst Wegverkeer verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Tevens werd de RDW een aantal specifieke vragen gesteld.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De reactie van de RDW gaf aanleiding het verslag aan te vullen.

De reactie van verzoeker gaf geen aanleiding het verslag aan te vullen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Verzoekschrift van 17 juli 2008 aan de Nationale ombudsman.

Standpunt van de RDW van 17 oktober 2008 en 19 januari 2009.

Nadere reactie van verzoeker van 13 april 2009.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

Kentekenreglement (Besluit van 6 oktober 1994, Stb. 1994, 760)

Artikel 26, eerste lid. Wijziging van de tenaamstelling: overdracht tussen particulieren

"1. Degene aan wie een tweedelig kentekenbewijs is afgegeven of degene die na diens overlijden eigenaar of houder van het voertuig is geworden, is, ingeval hij ophoudt

eigenaar of houder te zijn van het voertuig waarvoor dat kentekenbewijs is afgegeven, verplicht:

a. het deel I B en het deel II terstond over te dragen aan degene die eigenaar of houder van het voertuig is geworden;

b. het deel I A van het kentekenbewijs onder zich te houden, totdat hij het in het derde lid bedoelde vrijwaringsbewijs en het oude deel I B heeft ontvangen."

Artikel 27, eerste lid. Wijziging van de tenaamstelling: overdracht ten behoeve van een bedrijfsvoorraad

"1. In geval van overdracht ten behoeve van een bedrijfsvoorraad, van een voertuig waarvoor een tweedelig kentekenbewijs is afgegeven, zijn in afwijking van artikel 26, het tweede tot en met negende lid van toepassing."

Artikel 28, eerste lid. Wijziging van de tenaamstelling: overdracht van een voertuig uit bedrijfsvoorraad

"1. Indien een voertuig waarvoor een tweedelig kentekenbewijs is afgegeven, ophoudt te behoren tot de bedrijfsvoorraad van een erkend bedrijf, is artikel 26 of, in geval van overdracht ten behoeve van een bedrijfsvoorraad, artikel 27 van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat het bedrijfsvoorraad deel I B in de plaats treedt van het gewone deel I B."

Artikel 28a, eerste lid

"1. In geval van overdracht van een voertuig dat ophoudt te behoren tot de bedrijfsvoorraad van een erkend bedrijf dat gebruik maakt van de bevoegdheid, bedoeld in artikel 46, tweede lid, onderdeel f, kan, in afwijking van artikel 28, een aanvraag van een nieuw deel I B, gericht aan de Dienst Wegverkeer, bij dat bedrijf worden ingediend. In afwijking van artikel 28 is dit artikel van toepassing."

Artikel 29, eerste lid. Wijziging van de tenaamstelling: overlijden van een kentekenhouder

"1. In afwijking van de artikelen 26, tweede lid, en 27, derde lid, is, in geval van overlijden van degene aan wie een tweedelig kentekenbewijs is afgegeven, degene die als erfgenaam eigenaar of houder van het voertuig is geworden, verplicht binnen vijf weken nadat hij eigenaar of houder is geworden bij de Dienst Wegverkeer om afgifte van een nieuw deel I B te verzoeken onder overlegging van het deel I B of het bedrijfsvoorraad deel I B, het deel II en een bij ministeriële regeling aangewezen legitimatiebewijs."

Artikel 30, eerste lid. Wijziging van de tenaamstelling: bijzondere procedure

"1. De Dienst Wegverkeer kan voor een voertuig een tweedelig kentekenbewijs afgeven zonder dat aan de in de artikelen 26 tot en met 29 bedoelde verplichtingen is voldaan, indien de aanvraag voor het kentekenbewijs wordt ingediend door een natuurlijke persoon of een rechtspersoon die verklaart eigenaar of houder van het voertuig te zijn en indien naar het oordeel van de Dienst Wegverkeer aannemelijk is gemaakt dat niet aan bedoelde verplichtingen kan worden voldaan."

Artikel 31, eerste lid. Verval van de tenaamstelling: overdracht van een voertuig aan een in het buitenland woonachtig of gevestigd persoon

"1. Degene aan wie een tweedelig kentekenbewijs is afgegeven of degene die na diens overlijden eigenaar of houder van het voertuig is geworden, is, in geval van overdracht van een voertuig aan een in het buitenland woonachtige natuurlijke persoon of een in het buitenland gevestigde rechtspersoon, verplicht:

a. het deel I B en het deel II terstond over te dragen aan degene die eigenaar of houder van het voertuig is geworden;

b. het deel I A van het kentekenbewijs onder zich te houden, totdat hij het in het vierde lid bedoelde deel van de verklaring heeft ontvangen."

Artikel 32, eerste lid. Verval van de tenaamstelling: overdracht van een voertuig uit bedrijfsvoorraad aan een in het buitenland woonachtig of gevestigd persoon

"1. In afwijking van artikel 31, is, in geval het erkende bedrijf gebruik maakt van de bevoegdheid, bedoeld in artikel 46, tweede lid, onderdeel c, het tweede en derde lid van toepassing."

Artikel 33, eerste lid. Verval van de tenaamstelling: voorgoed buiten Nederland brengen van een voertuig

"1. Degene aan wie een tweedelig kentekenbewijs is afgegeven of degene die na diens overlijden eigenaar of houder van het voertuig is geworden, is, in geval hij het voertuig voorgoed buiten Nederland brengt, verplicht het deel I B, een bij ministeriële regeling aangewezen legitimatiebewijs, een ingevulde en ondertekende verklaring in drievoud van een bij ministeriële regeling vastgesteld model alsmede, voor zover bij ministeriële regeling bepaald, het deel II bij de Dienst Wegverkeer over te leggen."

Artikel 40. Verval van de tenaamstelling in het kentekenregister

"1. De tenaamstelling in het register vervalt zodra:

a. krachtens artikel 26, derde lid, een vrijwaringsbewijs en een nieuw deel I B zijn afgegeven;

- b. krachtens artikel 27, vierde lid, een formulier is afgegeven;
 - c. de gegevens als bedoeld in artikel 27, achtste lid, onderdeel b, aan het erkende bedrijf ter beschikking zijn gesteld;
 - d. krachtens artikel 28, derde lid, of artikel 28a, vijfde lid, een vrijwaringsbewijs en een nieuw deel I B zijn afgegeven;
 - e. krachtens artikel 29, tweede lid, een vrijwaringsbewijs en een nieuw deel I B zijn afgegeven;
 - f. krachtens artikel 30 een kentekenbewijs is afgegeven;
 - g. krachtens de artikelen 31, derde lid, 32, derde lid, onderdeel c, of 33, tweede en vierde lid, op het kentekenbewijs een aantekening is geplaatst;
 - h. de Dienst Wegverkeer het kentekenbewijs ongeldig heeft verklaard ingevolge artikel 37, eerste, tweede of derde lid;
 - i. de Dienst Wegverkeer het handelaarskentekenbewijs ongeldig heeft verklaard ingevolge artikel 45, eerste lid;
 - j. een erkend bedrijf een melding als bedoeld in artikel 46, tweede lid, onderdeel c of d, heeft gedaan;
 - k. de Dienst Wegverkeer een certificaat van vernietiging, als bedoeld in artikel 5, derde lid, van richtlijn nr. 2000/53/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 18 september 2000 betreffende autowrakken (PbEG L 269), heeft ontvangen dat door een daartoe bevoegde verwerker, zoals bedoeld in deze richtlijn, in een andere lidstaat van de Europese Gemeenschappen is afgegeven;
 - l. de Dienst Wegverkeer de tenaamstelling vervallen heeft verklaard op grond van een verzoek als bedoeld in het tweede lid.
2. Degene die naar zijn mening ten onrechte als tenaamgestelde in het register is vermeld, kan de Dienst Wegverkeer verzoeken de tenaamstelling te doen vervallen. De Dienst Wegverkeer gaat over tot het doen vervallen van de tenaamstelling indien hiervoor naar het oordeel van deze dienst voldoende gronden aanwezig zijn."